

Forelesning 5

Offentlig-nøkkel-algoritmer

Finn-Erik Vinjes mareritt

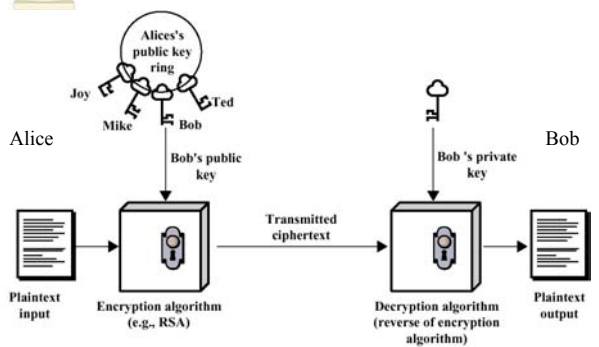
- ▶ Offentlig-nøkkel-kryptografi?
- ▶ Offentlig nøkkel-kryptografi?
- ▶ Offentlig-nøkkel kryptografi?
- ▶ Offentlignøkkelkryptografi?
- ▶ "Kryptografi hvor man bruker offentlige og private nøkler"?

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 2

RSA Kryptering

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 3

Hvem har hvilke nøkler?

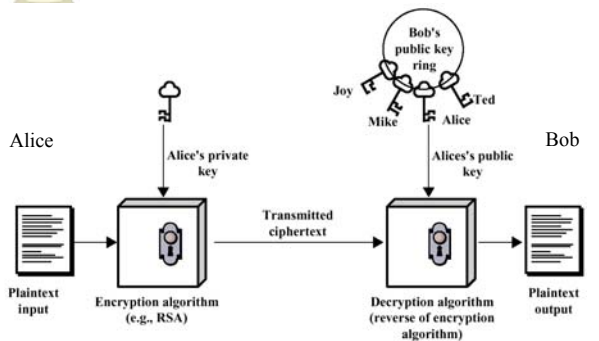
- ▶ I f.eks. RSA vil alle aktører ha et *nøkkelpar* bestående av en privat og en offentlig nøkkel
- ▶ Alice krypterer meldingen med Bobs offentlige nøkkel
- ▶ Bob bruker sin private nøkkel til å dekryptere meldingen
- ▶ Hvis Bob skal svare, må han kryptere med Alices offentlige nøkkel

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 4

RSA autentisering

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 5

RSA autentisering

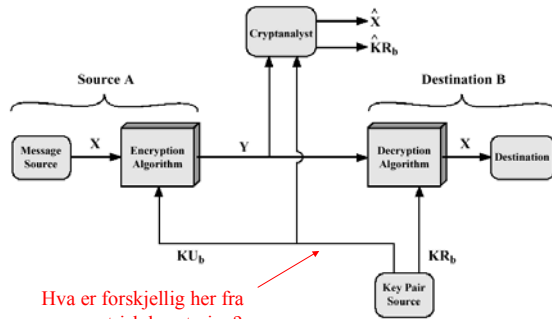
- ▶ Denne forenklete formen for autentisering medfører at mottageren ikke kan lese meldingen før den er autentisert
- ▶ I praksis gjør man det ikke slik!

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 6

Offentlig-nøkkel konfidensialitet

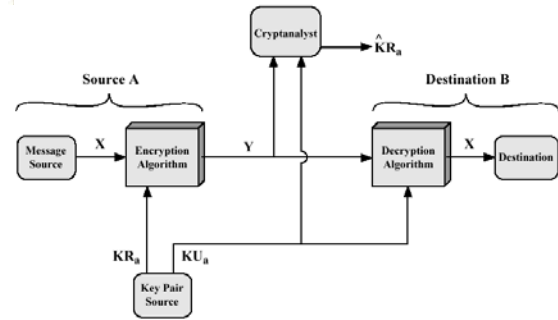
Hva er forskjellig her fra symmetrisk kryptering?

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 7

Offentlig-nøkkel autentisering

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 8

En liten advarsel

- ▶ Den foregående figuren er ikke så generell som vi kunne ønske!
- ▶ Det legges opp til at man signerer ved å *kryptere med den private nøkkelen* – dette er egentlig bare tilfelle for RSA; andre signaturalgoritmer (f.eks. DSA) har ikke en kryptering/dekrypteringsmulighet!

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 9

Notasjon for offentlige nøkler

- ▶ KU_a – offentlig (pUblis) nøkkel til A
- ▶ KR_a – privat (pRivate) nøkkel til A
- ▶ $E_{KU_a}[]$ – kryptering med A's offentlige nøkkel
- ▶ $D_{KR_a}[]$ – dekryptering med A's private nøkkel
- ▶ $S_{KR_a}[]$ – *signering* med A's private nøkkel (bemerk avvik fra Stallings, som bruker $E_{KR_a}[]$ for signering)

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 10

Eulers totient-funksjon $\phi()$

- ▶ $\phi(n)$ = "Antall heltall mindre enn n som er innbyrdes primisk med n"
- ▶ Hvis n er et primtall, er $\phi(n) = n-1$
- ▶ Hvis n er et produkt av j primtall $p_1 \dots p_j$ er $\phi(n) =$

$$\prod_{i=1}^j (p_i - 1)$$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 11

Eulers teorem

$$X^{\phi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 12

RSA

- ▶ Velg to store primtall p, q
- ▶ $n = p \cdot q$
- ▶ $\varphi(n) = (p-1)(q-1)$
- ▶ Velg e slik at $\text{gcd}(\varphi(n), e) = 1, 1 < e < \varphi(n)$
- ▶ $d = e^{-1} \text{ mod } \varphi(n)$
($d \cdot e \equiv 1 \text{ mod } \varphi(n)$)
- ▶ Offentlig nøkkel: $KU = \{e, n\}$
- ▶ Privat nøkkel: $KR = \{d, n\}$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 13

RSA kryptering

- ▶ Klartekst X må være mindre enn n
- ▶ Kryptering: $Y = E_{KU}[X] = X^e \text{ mod } n$
- ▶ Dekryptering: $D_{KR}[X] = Y^d \text{ mod } n$
 $= (X^e)^d \text{ mod } n$
 $= X^{ed} \text{ mod } n = X \text{ mod } n$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 14

RSA eksempel

e offentlig
nøkkel
 d privat
nøkkel
 $p = 251$
 $q = 269$
 $x = 21075$

$$n = p \cdot q = 251 \cdot 269 = 67519$$

$$(p-1)(q-1) = 250 \cdot 268 = 67000$$

$$e \cdot d = 50253 \cdot 27917 = 20939 \cdot 67000 + 1$$

$$x = 21075$$

$$y = 21075^{50253} \text{ mod } 67519 = 48467$$

$$x = 48467^{27917} \text{ mod } 67519 = 21075$$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 15

Hvorfor virker RSA?

- ▶ Må vise at $Y^d = X$
- ▶ Har at
 $ed \equiv 1 \text{ mod } \varphi(n) \Rightarrow ed = k\varphi(n) + 1$
- ▶ $Y = X^e \text{ mod } n$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 16

Oppstilling

$$Y^d \text{ (mod } n) = (X^e)^d \text{ (mod } n)$$

$$= X^{e \cdot d} \text{ (mod } n)$$

$$= X^{(k \cdot \varphi(n) + 1)} \text{ (mod } n)$$

$$= X^{(k \cdot \varphi(n))} \bullet X^{(1)} \text{ (mod } n)$$

$$= (X^{\varphi(n)})^k \bullet X \text{ (mod } n)$$

$$= (1)^k \bullet X \text{ (mod } n)$$

$$= X \text{ (mod } n) \quad \text{QED!}$$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 17

Litt mer forvirring

- ▶ Under beskrivelsen av RSA benytter Stallings en annen notasjon enn i det generelle tilfellet:
 M – Klartekst (tidligere X)
 C – Chiffertekst (tidligere Y)
Ellers er det likt!

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 18

Distribusjon av offentlige nøkler

- ▶ Offentliggjøring
 - ▶▶ Newsgrupper
 - ▶▶ WWW
- ▶ Offentlig tilgjengelige kataloger
 - ▶▶ "Telefonkatalogen"
- ▶ Autoritet (KDC)
- ▶ Sertifikater

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 19

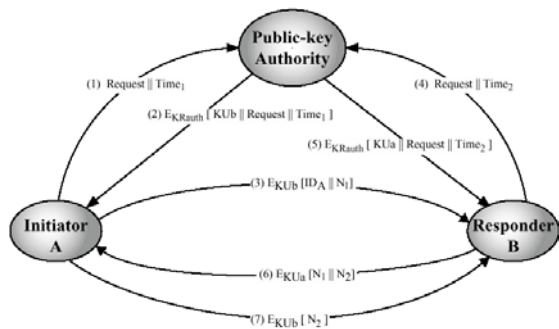
Autoritet - notasjon

- ▶ KR_{auth} – privat nøkkel til KDC
- ▶ KU_a – Offentlig nøkkel til A
- ▶ KU_b – Offentlig nøkkel til B
- ▶ ID_A – identitet til A

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 20

Distribusjon av offentlige nøkler

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 21

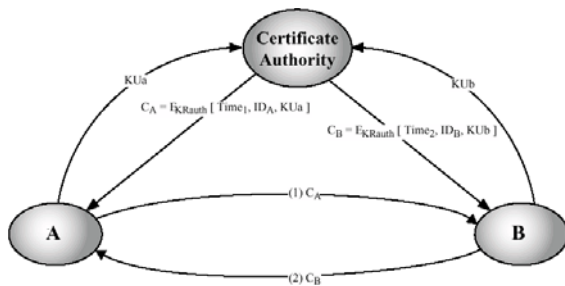
Sertifikater - notasjon

- ▶ C_A – sertifikat som inneholder A's offentlige nøkkel
- ▶ C_B – sertifikat som inneholder B's offentlige nøkkel

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 22

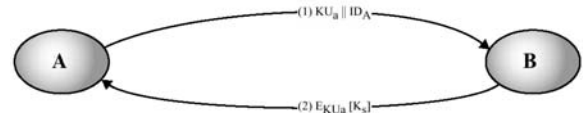
Distribusjon av sertifikater

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 23

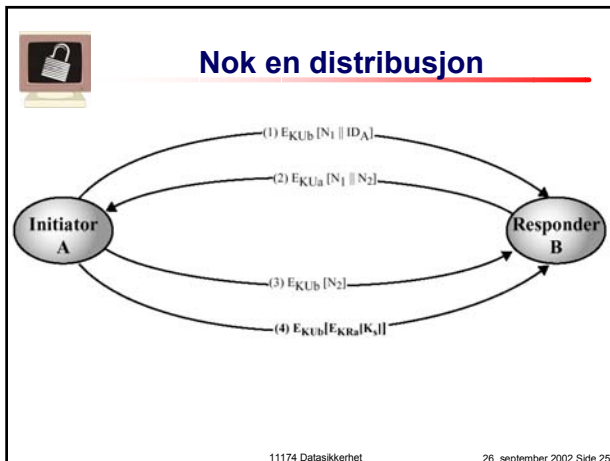

Distribusjon av sesjonsnøkkel

Fare for "Man-in-the-middle"!

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 24

- ### Det evig tilbakevendende...
- ▶ Hvis man ikke vet hvem man snakker med, er man like langt
 - ▶ Offentlige nøkler i seg selv er ikke noe vidundermiddel!
- 11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 26

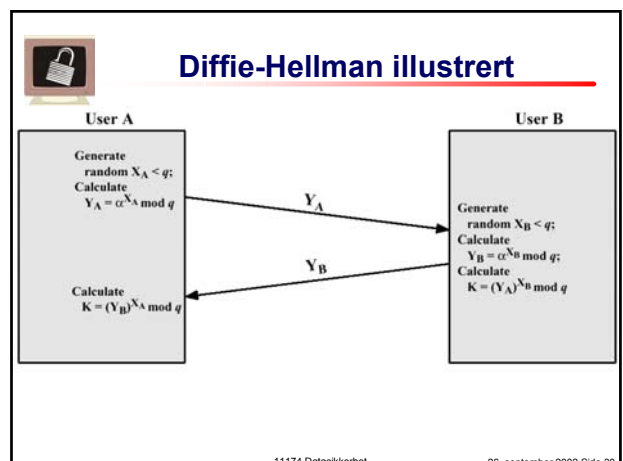
- ### Diffie-Hellman, bakgrunn
- ▶ "Primitiv rot":
 - ▶ Hvis a er primitiv rot av primtall $p \Rightarrow$
 - ▶ $a \bmod p, a^2 \bmod p, \dots, a^{p-1} \bmod p = \{1, 2, \dots, (p-1)\}$ i en eller annen permutasjon
 - ▶ For en integer b og primitiv rot a av primtall p finnes:
 - ▶ $b = a^i \bmod p, \quad 0 \leq i \leq (p-1)$
 - ▶ i kalles "diskret logaritme" av b for base a , mod p , eller $\text{ind}_{a,p}(b)$
- 11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 27

- ### Diffie-Hellman
- ▶ q - primtall
 - ▶ α - $\alpha < q, \alpha$ primitiv rot av q
 - ▶ Bruker A
 - ▶ Velg $X_A, \quad X_A < q$
 - ▶ Beregn $Y_A = \alpha^{X_A} \bmod q$
 - ▶ Bruker B
 - ▶ Velg $X_B, \quad X_B < q$
 - ▶ Beregn $Y_B = \alpha^{X_B} \bmod q$
- 11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 28

- ### Diffie-Hellman, forts.
- ▶ Generering av hemmelig nøkkel av A

$$K = (Y_B)^{X_A} \bmod q$$
 - ▶ Generering av hemmelig nøkkel av B

$$K = (Y_A)^{X_B} \bmod q$$
- 11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 29

Diffie-Hellman, "bevis"

$$\begin{aligned}
K &= (Y_B)^{X_A} \bmod q \\
&= (\alpha^{X_B} \bmod q)^{X_A} \bmod q \\
&= (\alpha^{X_B})^{X_A} \bmod q \\
&= \alpha^{X_B X_A} \bmod q \\
&= (\alpha^{X_A})^{X_B} \bmod q \\
&= (\alpha^{X_A} \bmod q)^{X_B} \bmod q \\
&= (Y_A)^{X_B} \bmod q
\end{aligned}$$

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 31

Diffie-Hellman betrakninger

- ▶ Stallings kaller dette for "key exchange" selv om det egentlig burde hete "key agreement"
- ▶ Ingen av de to partene kan på forhånd bestemme den endelige nøkkelen
- ▶ Diffie-Hellman kan ikke brukes til å kryptere informasjon som skal gjenvinnes!

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 32

EIGamal

- ▶ Algoritme for kryptering med offentlige nøkler basert på samme grunnlag som Diffie-Hellman
- ▶ I PGP sies det "Diffie-Hellman" når de egentlig mener "EIGamal"

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 33

EIGamal algoritme

- ▶ p - primtall
- ▶ α - primitiv rot av p
- ▶ x - klartekst
- ▶ a - hemmelig nøkkel
- ▶ k - "hemmelig" verdi (valgt av avsender)
- ▶ $\beta = \alpha^a \bmod p$
- ▶ Offentlig nøkkel er (β, α, p)

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 34

EIGamal, forts.

- ▶ $E_K(x, k) = (y_1, y_2)$
 - ▶ $y_1 = \alpha^k \bmod p$
 - ▶ $y_2 = x\beta^k \bmod p$
- ▶ $D_K(y_1, y_2) = y_2(y_1^a)^{-1} \bmod p$
- ▶ Betragtning: EIGamal medfører en 100% ekspansjon ved kryptering

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 35

EIGamal "bevis"

$$\begin{aligned}
D_K(y_1, y_2) &= y_2(y_1^a)^{-1} \bmod p \\
&= (x\beta^k \bmod p)((\alpha^k \bmod p)^a)^{-1} \bmod p \\
&= (x\alpha^{ak})((\alpha^k)^a)^{-1} \bmod p \\
&= x(\alpha^{ak})(\alpha^{-ak}) \bmod p \\
&= x
\end{aligned}$$

11174 Datasikkerhet 26. september 2002 Side 36

EIGamal "bevis"

$$\begin{aligned} \blacktriangleright D_k(y_1, y_2) &= y_2 (y_1^a)^{-1} \bmod p \\ &= (x^k \bmod p) (\alpha^k \bmod p)^{-1} \bmod p \\ &= (x \alpha^{ak}) ((\alpha^k)^a)^{-1} \bmod p \\ &= x (\alpha^{ak}) (\alpha^{-ak}) \bmod p \\ &= x \end{aligned}$$

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 37

Elliptic Curve Cryptography

- ▶ Dette er fryktelig vanskelig å forklare uten betydelige mengder matematikk
- ▶ Hovedpoenget er at man kan oppnå en gitt grad av sikkerhet med kortere nøkkellengder enn man måtte hatt for tilsvarende sikkerhet med RSA

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 38

Dagens website

- ▶ Handbook of Applied Cryptography

<http://cacr.math.uwaterloo.ca/hac/>

Alt du måtte ønske å vite om anvendt kryptografi – gratis!

11174 Datasikkerhet

26. september 2002 Side 39